

Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

SPRAWOZDANIE Z WYJAZDU STUDYJNEGO

" Transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie chorwackim na przykładzie tworzenia wartości dodanej na poziomie gospodarstwa, zwłaszcza producentów winorośli"
w ramach Planu Działania KSOW na lata 2020-2021, podlegającego refundacji ze środków pochodzących z Pomocy Technicznej PROW na lata 2014-2020, w terminie 26-30 września 2021 roku

W wyjeździe studyjnym do Chorwacji uczestniczyło 20 osób. Grupa składała się z przedstawicieli czterech województw: małopolskiego, śląskiego, lubelskiego i podkarpackiego i obejmowała: 3 przedstawicieli wnioskodawców projektu, po 1 przedstawicieli każdego partnera projektu, 3 przedstawicieli spółdzielczości, 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich, 3 przedstawicieli jednostek naukowych, 1 przedstawicieli JST, 1 przedstawicieli przedsiębiorców, 4 rolników indywidualnych.

Wyjazd studyjny odbył się w terminie: 26 – 30 września 2021 roku.

Pierwszy dzień był to przejazd uczestników wyjazdu z Krakowa do Zagrzebia. Wyjazd odbył się autokarem. Po przejeździe do Zagrzebia, do hotelu nastąpiło zakwaterowanie uczestników.

Poniedziałek **27 września**, rozpoczął się zgodnie z harmonogramem wizytą w Uniwersytecie w Zagrzebiu. Przedstawiciele poszczególnych Katedr Wydziału Rolniczego zaprezentowali obszary działalności naukowej, a także ich transfer wiedzy nauki do praktyki.

W szczegółowy sposób Kierownicy Katedr zapoznali uczestników spotkania z szerokim zakresem badań, działalnością dydaktyczną oraz współpracą krajową i zagraniczną, z innymi ośrodkami naukowo – badawczymi oraz z szeroko pojętą praktyką – opisując przepływ wiedzy m.in. do przedsiębiorców, rolników.

Kolejnym punktem, było zwiedzanie eksperymentalnej stacji uprawy winorośli. Scharakteryzowano uprawę winorośli na 7 ha, rodzimych gatunków oraz wytwarzanie eksperymentalnych produktów m.in. hodowla odmian – eko, czyli takich które będą odporne na choroby. W Stacji, w procesie produkcji nowych odmian uczestniczą także studenci, w ramach praktyk.

Następnym punktem była wizyta w gospodarstwie zajmującym się produkcją wina. W szczegółowy sposób właścicielka opisała produkcję win. Podkreślając iż gospodarstwo jest nastawione na uprawę tradycyjnych odmian winorośli. Gospodarstwo znajduje się na 12 hektarów. 16 tys. krzaków winorośli. Ponadto w kilku domkach, na terenie gospodarstwa prowadzona jest działalność agroturystyczna.

Kolejnym punktem była wizyta w kilkupokoleniowym gospodarstwie, którego właściciele kontynuują stuletnią rodzinną tradycję krajowej produkcji serów. Różne rodzaje serów i przetworów mlecznych własnej produkcji pozyskują z mleka krowiego z własnego gospodarstwa. Jako producent Obiteljska Sirana Kusanovec uczestniczy w projekcie „Konserwacja produkcji zagrzebskiego świeżego sera krowiego i śmietany” oraz promocji marki „Zagrzebski świeży ser krowi ZG Sirek” pod kierunkiem ekspertów Stowarzyszenia ZG SIREK. Ponadto właściciele zajmują się także uprawą winorośli. Należy podkreślić, iż właściciele prowadzą działalność przetwórczą na poziomie gospodarstwa, kolejnym ważnym etapem jest sprzedaż bezpośrednia serów oraz wina.

Drugi dzień zakończony został kolacją w stylu regionalnym.

28 września pierwsze spotkanie odbyło się w Ministerstwie Rolnictwa Chorwacji. Było ono poświęcone funkcjonowaniu doradztwa rolniczego w Chorwacji. Przez pracowników Ministerstwa została przedstawiona struktura organizacyjna państwowego doradztwa, uwzględniając także nie tylko kwestie organizacyjne, ale przede wszystkim strukturę kadrową. Grupa zapoznała się z narzędziami wykorzystywanymi w pracy doradczej, ze szczególnym uwzględnieniem systemów informatycznych. Przedstawiona została także charakterystyka działalności doradczej: podstawowej, dodatkowej oraz uzupełniającej. Szczegółowo został zaprezentowany proces transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie. Przedstawiciele Ministerstwa scharakteryzowali proces doradczy w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej, w ramach środków z UE.

Należy podkreślić, iż spotkanie owocne było w szczególnością dyskusję i wymianę informacji oraz doświadczeń, w zakresie transferu wiedzy w praktyce doradczej.

Kolejnym punktem była wizyta w gospodarstwie winiarskim prowadzącym lokalną i regionalną restaurację. Obiad w tym gospodarstwie oraz spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowej.

Kolarić jest gospodarstwem rodzinnym, w którym można przenocować i skosztować lokalnego wina, ponieważ właściciele od pokoleń zajmują się produkcją wina.

W trakcie wizyty w gospodarstwie, grupa spotkała się także z przedstawicielem Lokalnej Grupy Działania "Zrinska Gora-Turopolje". Obszar LGD obejmuje 2131,18 km². Podczas spotkania została omówiona charakterystyka tej LGD, w szczególności obszary działalności i współpracy poszczególnych instytucji, a w efekcie transferu wiedzy między danymi organizacjami oraz przedsiębiorcami pracującymi na obszarze LGD.

Kolejny dzień wyjazdu studyjnego zakończony został kolacją w hotelu.

29 września grupa rozpoczęła dzień od wizyty w Centrum Dystrybucyjnym Owoców i Warzyw w Żupanii Zagrzebskiej. W trakcie wizyty szczegółowo został zaprezentowany obszar rolniczy oraz działalność Centrum, które powstało ze środków Chorwackiego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Należy podkreślić, iż dzięki środkom unijnym (zwrot 90%) wybudowano najnowocześniejszą chłodnię w Republice Chorwacji o pojemności 3000 ton i w pełni kontrolowanej atmosferze. Ponadto omówiono szczegółowo poszczególne etapy zakładania i rozwijania Centrum. Zwrócono uwagę, na fakt, iż Centrum powstało z inicjatywy lokalnych producentów. Rozpoczynając, działali na zasadach spółdzielni. Obecnie jest spółką, która współpracuje z 35. Producentami.

W Centrum Dystrybucyjnym odbyło się także spotkanie z delegacją Starostwa w Zagrzebiu. Przedstawiciele Starostwa szczegółowo zapoznali grupę z obszarem administracyjnymi Żupanii Zagrzebskiej oraz rolą samorządu terytorialnego. Scharakteryzowano instytucje i organizacje, które działają na tym terenie, dla rolnictwa i obszarów wiejskich w zakresie transferu wiedzy, oraz wykorzystaniu środków krajowych i unijnych na rozwój rolnictwa i wsi chorwackiej.

Po obiedzie, ostatnim punktem było spotkanie ze spółdzielcami w lokalnym banku spółdzielczym. Omówiono wspólne działania rolników, w obszarze różnych form przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Scharakteryzowano transfer wiedzy do praktyki, w celu dążenia do innowacyjnych przedsięwzięć gospodarczych zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ostatni dzień – **30 września** przeznaczony został na powrót uczestników do Krakowa.